
HelseOmsorg 21-rådet

Dato Onsdag 2. februar 2022, kl. 10.00 – 15.00
Sted Zoom

Tilstede: Per Morten Sandset, UiO (leder)
Baard Christian Schem, Helse Vest
Esperanza Diaz, UiB og Folkehelseinstituttet
Gro Jamtvedt, OsloMet
Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen (deltok t.o.m. Sak 7/1/2022)
Knut Inge Klepp, Folkehelseinstituttet
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
Marte Kvittum Tangen, Norsk Forening for Allmenntilleggsmedisin (NFA) (deltok t.o.m. første del Sak 7/1/2022)
Silje Anine Moss, KS
Siri Forsmo, NTNU
Stein Olav Skrøvseth, Nasjonalt senter for e-helseforskning
Tarje Bjørgum, NHO, Abelia
Veronika Barrabes, Novartis
Wenche Dehli, Trondheim kommune
Øivind Enger, Sarsia Seed

Forfall: Erlend Smeland, Oslo Universitetssykehus
Kristin Weidemann Wieland, KS

Observatører: Deltok på hele eller deler av møtet:
Gloria Traina, HOD
Helga Aanderaa, KDD
Hjørdis Møller Sandborg, HOD
Maiken Engelstad, HOD
Mia Andersen, KD
Monica Skjøld Johansen, HOD

Til stede fra Forskningsrådet/HelseOmsorg21-sekretariatet:
Hege Strand Mikkelsen, seniorrådgiver
Henrietta Blankson, spesialrådgiver
Ina Dahlsveen, seniorrådgiver
Ole Johan Borge, avdelingsdirektør

Til stede fra Innovasjon Norge: Cathrine Capdeville

Sak 8/1/2022 ble diskutert før Sak 7/1/2022.

Sak 1/1/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak: *Innkallingen og saklisten godkjennes.*

Sak 2/1/21 Spørsmål om habilitet

Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte.

Vedtak: *Det er ikke knyttet inhabilitet til noen av sakene på rådsmøtet.*

Sak 3/1/22 Godkjenning av referat fra møte 6/2021, 18. november 2021

Revidert referat etter merandsfrist ble lagt frem for godkjenning.

Vedtak: *Referatet godkjennes.*

Sak 4/1/22 Orienteringer

Følgende orienteringer ble gitt:

- Oppfølging av evalueringen av Nye metoder. Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) vil hovedsakelig følge opp evalueringen i relevante oppdragsbrev og tildelingsbrev. Enkelte tiltak vil også bli fulgt opp i forbindelse med fremtidig meldings- og strategiarbeid.
- Helsepersonellkommisjonen som ble varslet i Regjeringsplattformen er oppnevnt. Kommisjonen skal gi en helhetlig og kunnskapsbasert vurdering av behovene for personell og kompetanse frem mot 2040. Gunnar Bovim leder kommisjonen.
- Marte Kvittum Tangen orienterte om seminar om forskning i allmenntidmedisin. Rådsmedlemmene er invitert til å delta. Rådsleder deltar i debatten.
- Ingrid Stenstadvold Ross og Sofia Anderholm Strand, Forskningsrådet, orienterte om Mission on Cancer og etablering av Mission Cancer Hub. Missions er ambisiøse, høyprofilerte initiativ med klare mål som skal bidra til å løse store globale samfunnsutfordringer som engasjerer bredt, også mannen i gata. Hub'en er etablert for å sikre samspill og innsats som forsterker mobiliseringsarbeidet. Presentasjonen som ble holdt er vedlagt referatet.

Vedtak: *Tas til orientering.*

Sak 5/1/22 Erfaringer og egenvurdering

Rådsleder innledet kort om resultatene fra spørreundersøkelsen som var sendt rådsmedlemmene om rolleforståelse, Rådets arbeidsform og Rådets synlighet og kommunikasjon utad.

Det nye Rådet ble nedsatt i 2020 og pandemien har naturlig nok hatt innvirkning både på rolleoppfatning, samarbeid og gjennomføring av møtene. Det unike i Rådet er den tverrsektorielle sammensetningen. Det ligger et potensial der som lettere kan utnyttes i fysiske møter. Rådet bør bruke mer tid på hvordan Rådet kan få flere

resultater og økt effekt ut av innsatsen som legges ned. Synlighet og kommunikasjon er viktig hvis Rådet skal lykkes i å sette en agenda.

Vedtak: *Rådet vil fremover ha et særlig fokus på synliggjøring gjennom å bidra til å sette dagsorden, delta på og selv arrangere aktuelle møteplasser samt jobbe for å bli en ettertraktet stemme i samfunnsdebatten på relevante områder.*

Arbeidsformen med referansegrupper og ad hoc-arbeidsgrupper videreføres.

Sak 6/1/22 Forventinger fra ny politisk ledelse

Statssekretær Karl Kristian Bekeng i HOD orienterte om ny politisk ledelses forventninger til HO21-rådet. Bekeng presiserte at målbildet fra HO21-strategien står seg godt.

Regjeringen forventer at Rådet tar tak i de vanskelige sakene, deltar i samfunnsdebatten, og sprer Rådets stemme i de nettverk og strukturer som medlemmene tar del i. Det er bred kompetanse i Rådet og Regjeringen ønsker også råd og innspill til høringer samt at Rådet bidrar i de store prosessene. Blant områder som ble nevnt var: revidert langtidsplan for forskning og høyere utdanning, styrket norsk deltagelse i Horisont Europa, revidert strategi for persontilpasset medisin, nasjonal helse- og samhandlingsplan som vil erstatte ny nasjonal helse- og sykehusplan, bo trygt hjemme reform, ny stortingsmelding om prioritering og oppfølgingen av evalueringen av Nye metoder.

Resultater av innsatsen innenfor helsefeltet må synliggjøres. Videreutvikling av HO21-monitoren er derfor viktig.

I den etterfølgende samtalen med Rådet ble det knyttet kommentarer til en rekke av områdene som Rådet har engasjert seg i: radikal kontra stegvis innovasjon hvor den stegvise tilnærmingen får en større vektning i denne Regjeringen, hvordan bidra til innovasjon når en ikke får gevinstene selv, behov for forskning og kunnskapsutvikling i kommunene, samarbeid i kommunene om bestillerkompetanse, behov for teknologiutvikling, ønske om mer norsk næringsutvikling, økt samhandling mellom tjenestenivåer, systeminnovasjon og økt fokus på forebygging, helsepersonellsituasjonen, ulikhet i helse, opptrappingsplan for psykisk helse, behov for kunnskapsbaserte tiltak på folkehelseområdet (ny folkehelsemelding), og arbeid med å finne gode løsninger for helseanalyseplattformen med mer.

Det vil bli tatt initiativ til et nytt møte mellom Rådet og politisk ledelse i løpet av året.

Vedtak: *Intet.*

Sak 7/1/22 Rådets handlingsplan for 2022 - 2023

Rådet diskuterte i hvilken grad handlingsplan for 2020 – 2021 skal videreføres eller om det er behov for endringer i planen for 2022 – 2023.

Hovedområdene er gode og like aktuelle nå som da de ble satt på handlingsplanen, men det er behov for å prioritere og presisere innholdet i områdene. Områdene er på noe forskjellig nivå, både når det gjelder bredde og om de er målområder eller innsatsområder. Dette bør systematiseres. Det ble presisert at det er viktig at områdene blir satt i sammenheng, alt henger sammen med alt og silotilnærming må unngås. Det ble diskutert om bærekraft bør løftes som et overordnet område hvor flere av det andre områdene kan inngå, eller om bærekraft bør videreføres som et hovedområde. Området kliniske studier bør modifieres og justeres.

Videre bearbeiding av handlingsplanen settes opp på senere møter.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp arbeidet med handlingsplanen i henhold til innspillene som kom på møtet.*

Sak 8/1/22 Tilgjengeliggjøring av helsedata – status Helseanalyseplattformen

Helseanalyseplattformen (HAP) er satt på pause på grunn av Schrems II-dommen om overføring av personopplysninger til land utenfor EU/EØS som EU-domstolen avsa i juli 2020.

Håvard Kolle Riis, Direktoratet for e-helse, orienterte om HAP og hvilke alternative løsninger som direktoratet arbeider med på kort og lang sikt for å nå målbildet om et helhetlig analyseøkosystem og dataplattform. Presentasjonen til Riis er vedlagt referatet.

Rådet understreket at målbildet om et analyseøkosystem er viktig å holde fast ved. Næringsutvikling er en del av det store bildet. Det bør også være rom for å se på andre helsedata enn registerdata.

Rask, sikker og enklere tilgang til helsedata er et stort fortrinn, men dagens flaskehals gjør at gode prosjekter går tapt for norske forskere og for industrien.

Det kom innspill om at en bør benytte seg av lokale løsninger for nasjonal infrastruktur. Samtidig ble det påpekt at de lokale løsningene i dag ikke dekker alle behovene. Utfordringen med deling av data med utlandet ble kommentert.

Vedtak: *Rådet vil som en nøytral dialogaktør tilrettelegge for dialog mellom relevante aktører for å bidra til gode løsninger for bedre tilgang til helsedata.*

Sak 9/1/22 Konferanse om en bærekraftig helsetjeneste

Rådet skal arrangere en åpen konferanse der forståelsen av en bærekraftig helsetjeneste blir belyst fra forskjellige sektorer og tjenester. Programkomiteens utkast til konferanseprogram ble lagt frem til diskusjon.

Rådet ønsker i konferansen å sette søkelys på hva som menes med bærekraft og hvordan forskjellige aktører jobber for å ivareta bærekraft.

Rådet presiserte at programmet tydeligere bør reflektere at bærekraft i helse er avhengig av flere sektorer enn helsetjenesten. Konferansen kan i større grad fokusere på et bærekraftig samfunn og et bærekraftig helsesystem. Det ble videre påpekt at brukerinvolvering og frivilligheten bør få en tydelig plass i programmet og at brukerorganisasjoner bør involveres på en systematisk måte. Hvordan kan pasienter og innbyggere selv bidra til at bærekraften i helsetjenesten blir større? Hva mener innbyggerne og pasientene selv? Kan en benytte seg av digitale tvillinger for å simulere fremtiden?

Ytterligere innspill fra Rådet til tema, målgrupper med mer vil bli innhentet i etterkant av møtet.

Vedtak: *Rådet slutter seg til forslaget til program og aktiviteter for konferansen om bærekraft i helsetjenesten med de kommentarer som kom på møtet.*

Sak 10/1/22 Innspill til porteføljeplan for helse

Utkast til innspill til Forskningsrådets porteføljeplan for Helse ble diskutert. Utkastet som ble fremlagt Rådet var basert på innsendte innspill fra rådsmedlemmer, Rådets

handlingsplan og elementer fra andre saker Rådet tidligere har diskutert med relevans for tema.

Rådet mente utkastet til innspill var representativt for Rådets meninger. I tillegg kom det nye innspill i møtet. Planen er velskrevet, men fremstår overordnet og lite ambisiøs. Det står lite om fremragende forskning og høy kvalitet i forskningen. Grunnforskningens plass i porteføljen og tilstøtende porteføljer bør tydeliggjøres.

Det ble videre etterlyst et større fokus på tverrfaglig tilnærming. Rådet mener også at planen bør være tydeligere på behovet for forskning for fremtidens helsesystem. Når det gjelder folkehelseforskningen er det behov for strukturelle virkemidler og fokus på evaluering av tiltak for å bygge opp kunnskapssystemet.

Betydningen av helsekompetanse er nevnt i planen, men Rådet understreket at det er viktig at det finnes forskning på virkemidler for å styrke helsekompetansen bredt i befolkningen.

Vedtak: *Rådet stiller seg bak innspillet til Porteføljeplan for Helse med de forslag til endringer som kom i møtet. Rådet gir rådsleder fullmakt til å godkjenne endelig innspill.*

Sak 11/1/22 Eventuelt

Ingen saker ble meldt inn til eventuelt.

Vedtak: *Intet.*

Sak 12/1/22 Evaluering av møtet

Vedtak: *Intet.*